

Smini – A Hajlék

Smini Hetiszakaszok tartalma שמיני

Szakaszunk – Smini (3Mózes 9:1-11:47.) – a Hajlék felavatásáról szól, s ebben az előző szakasz végén leírt folyamatot, melyben Mózes hét napon keresztül előkészíti és felavatja testvérét, Áront s fiait a Szentély szolgálatra, miután beavatta őket a Szolgálat minden csínjába-bínjába. A szakaszban találjuk azt a tragikus esetet is, amelyben Áron két fia – Nádáv és Ávinu – egy tévedés folytán életét veszti. A szakasz utolsó része felsorolja a tiszta és tisztátalan, illetve ehető és nem ehető állatokat és szárnyasokat.

Az „avatás hét napját” követő nyolcadik napon Áron és fiai megkezdik kohanitákként (papokként) való ténykedésüket. Tűz jön ki az Örökkévaló színe elől, és elemésztí az oltárra helyezett égőáldozatot, s az Isteni Jelenlét aláereszkedik, hogy a Szentélyben lakozzék. – **3Mózes 9.**

Áron két idősebb fia, Nádáv és Ávinu „idegen tüzet” visz az Örökkévaló színe elé, „amit [Ő] nem parancsolt nekik”, és meghalnak az Örökkévaló színe előtt. Áron némán áll az őt ért tragédia láttán. Az Örökkévaló ezek után megtiltja a kohanitáknak, hogy bort vagy alkoholt fogyasszanak a szentélyi szolgálat előtt. Mózes és Áron később összekülönbözik egy, az áldozatokkal kapcsolatos jogi kérdésen, végül azonban Mózes Áronnak ad igazat. – **3Mózes 10.**

Isten előírja a kóserság szabályait, meghatározza a fogyasztható és a tiltott állatfajokat. A szárazföldi állatok közül azok fogyaszthatók, amelyek hasított patájúak és kérődzők; a halak közül az kóser, amelynek pikkelye és uszonya van; felsorol az Írás egy sor nem kóser madárfajt valamint négy kóser rovar (négyféle sáska-fajt) is. – **3Mózes 11:1–28.**

A hetiszakaszban szó esik továbbá a rituális tisztaság egyes szabályairól, többek között a mikve (rituális fürdő) valamint a források tisztító erejéről. Az Örökkévaló elrendeli Izrael népének, „hogy különbséget tegyetek a tisztátalan és a tiszta között.” – **3Mózes 11:29–47.**

שמיני

שבת שלום

Hetiszakaszi:

Smini (שמיני)

TESTVÉRI SZERETET

Végre évszázados testvér- vizsályok után Mózes és Áron megmutatják, hogy másképp is lehet!

Izrael népe felépítette a Miskánt, a sivatagi utazó szentélyt, az Örökkévaló házát a földön. Már egy egész hét eltelt, miközben áldozatokat mutattak be, és még mindig nem érkezett semmi jel az égből. Áron, a nagy kohen nagyon csalódott volt. Mély alázatosságában azt hitte, hogy ez az ő hibája. Talán mert közreműködött egy bűncselekményben – az aranyborjú bűnében - még ha akaratlanul is. Biztosan emiatt dühös rá Isten, és ezért nem mutatkozik meg az égből. Ekkor jött a testvére Mózes, elmondott egy különleges imát, és az istenség azonnal lejött és megpihent Izrael gyermekeinél. Akkor megáldotta a népet a zsoldárként elhíresült szavakkal: „S legyen az Úrnak a mi Istenünknek kelleme mi rajtunk, s kezeink munkáját szilárdítsd meg nálunk, a kezeink munkáját – szilárdítsd azt meg!” Akkor az emberek látták, hogy tényleg Áron a kiválasztott a kohen szerepére, és hogy a munkájuk végre elnyerte az Örökkévaló áldását. Íme egy szép és megható történet a testvéri szeretetről. Önzés, fölényeskedés, irigység nélküli, tiszta hibátlan szeretet két testvér közt!

Összehasonlítva ezt a régebbi testvérpárokkal, akiket említ a tóra, látjuk, hogy egy

nagyon rossz kezdet volt ezen a téren. Káin és Ábel, ahol féltékenységre miatt ölte meg egyik a másikat, aztán Ábrahám fiai, Izsák és Ismael, akik szintén nem jöttek ki egymással tökéletesen, és akiknek ellenségeskedése mind a mai napig tart, de a következő generációban sem volt jelentős javulás, Ézsau és Jákob szinte életük minden napján vitáztak egymással. A hetiszakaszi után Józseffel és testvéreivel folytatódna, akik majdnem megölték, de végül „csak” eladták őt rabszolgának. Milyen frissítő változás, amikor Mózes és Áron támogatják és segítik egymást! Milyen kellemes, milyen szép, ahogyan a zsoldár is mondja: „Íme, mi, jó és mi kedves, hogy testvérek együtt laknak!”

Ez egy nagyon fontos üzenet nekünk is mára. Akár Izrael államáról van szó, vagy a politikáról, vagy a közösségeinkről, gyakran mi vagyunk a legrosszabb ellenségei saját magunknak. Ha minden zsidó (testvér) egymást támogatóan egy csapatként egységben lenne, sokkal erősebbek lennénk. Ha a zsidó szervezetek együttműködnének, versengés nélkül, - vagy ami még rosszabb, - egymás gáncsolása nélkül, akkor az egész közösségünk sokkal egészségesebb lenne.

Kérem az Örökkévalót, hogy segítsen nekünk tanulni Mózesről és Árontól, hogy áldja meg kezünk munkáját és minden tetteinket, hogy az Ő szellemében cselekedjünk!

Chaim Shaul Glitzenstein Rabbi

Hurwitz Solomon rabbi írása: A transzcendens 8-as

A hetet követő nyolcadik

Cáv heti szakaszának utolsó fejezete a Miskán felszentelésének hétnapos folyamatát tárgyalja. A felszentelés, a „**miluim**” napjaival kapcsolatban ez áll a szövegben: „**És ne menjetek ki a találkozás sátrának bejáratából hét napig, amíg be nem telnek felszentelések napjai**”. A szövegrészből egyértelműen kiderül, hogy a felszentelés egy hét napig tartó esemény volt.

Mostani heti szakaszunk — „**Smini**” — a felszentelés eme hét napját közvetlenül követően és mintegy annak folytatásaként kezdődik. „**És történt a nyolcadik napon, Mózes szólította Áront és fiait és Izráel véneit... mert ma megjelenik az örökkévaló nektek.**”

A „**nyolcadik**” napon gyakorlatilag egy már felszentelt templom felavatására került sor. Kikívánkozik a kérdés: ha ez a nap már valóban nem a felszentelés egy napja volt, hanem a felavatás napja, akkor tulajdonképpen miért az őt megelőző 7 naphoz viszonyítottan utalunk rá? A tényleges naptári dátum alapján inkább „**az első hónap első napjának**” kellene nevezni vagy úgy kellene utalni rá, mint a már felszentelt Miskán használatának első napjára? Ez a kérdés számos kommentátornak okozott fejtörést — többek között a Kli Jákár nak és Ibn Ezrá nak —, néhány igen érdekes magyarázatot eredményezve.

A számok mélyebb értelme

A bibliai dolgok rendjében a számoknak mélyebb jelentősége van, mint a hétköznapi életben. Egy számban mélyebb, sokszor akár misztikus valóság rejlik, amely a pusztá szem számára nem feltétlenül látható. Példaként lehet felhozni erre a Bibliában oly gyakori számismétlődéseket. Vegyük elsőként a 40-es számot. A zsidók negyven éven át vándoroltak a sivatagban, Mózes negyven napig volt fenn a hegyen, a vízözön pedig negyven nap, negyven éjjel tartott. A pészáchi Széderen a 4-es szám kap kitüntetett szerepet: a négy pohár bor a megváltásra használt négy kifejezést jelképezi; négy kérdésből áll a „**Má nistáná**”; és többek között ott van még a négy fiú által feltett négy kérdés is.

A 7-es a természet szimbóluma

Egy újabb azok közül a csodálatosan jelentőségteljes számok közül a 7-es. Hét a Teremtés hét napja; a hét hét napja; a Menóra hét ága; az Omer-számlálás hét hete, amely egyben a „**Mátán Torá**” (a Tóra-adás) jelentős eseményére való várakozás hét hete is; naprendszerünk hét bolygója (a miénken kívül); és ne feledkezzünk meg a felszentelés hét napjáról sem.

Hurwitz Solomon rabbi írása: A transzcendens 8-as

A hetes egység tehát egy olyan egység, amely az élet természetes rendjét képviseli. Így aztán az sem meglepő, hogy a Pészách és Szukkot ünnepe egyaránt hétnapos, lévén, hogy felölelik az élet teljes természetes ciklusát. Ezért hát a Miskánnak, ennek a földi létben emelt épületnek a felszenteléséhez is egy hét napos ciklus szükségeltetik, hogy „**otthona**” lehessen Istennek egy fizikai világban.

Mindazonáltal a Miskán nem azzal a szándékkal épült, hogy egy emberi otthon legyen, amely Isten jelenlétét reprezentálja, hanem az volt a cél, hogy tényleges otthona legyen Istennek, s mint olyat, nem lehetséges egy pusztán evilági minta szerint létrehozni, hanem transzcendens minta is szükséges hozzá.

Ez fejeződik ki a nyolcas egységben, a nyolcas számban. A Szentélyben Dávid király hárfájának hét húrja volt: ez jelképezte a tökéletességet a teremtett síkon. A Messiás hárfájának ugyanakkor nyolc húrja lesz, mivel a 8-as szám szimbolizálja a transzcendenciát, és messiási időkben a transzcendencia megnyilvánul majd a földön.

A 8-as kettős jelentősége

A nyolcnak ily módon kettős jelentősége van. Egyrészt maga a transzcendencia, másrészt viszont a 7-est követi, s így kapcsolata van a természet világával is. Ennek pedig az a különleges jelentősége, hogy a 8 arra a transzcendenciára utal, amely a mi természetes valóságunkban fejeződik azt követően, hogy ez a mi természetes világunk elérte a 7-et, azaz a beteljesedettséget.

Ez az oka annak, hogy a nyolcadik nap el lett különítve és nem lett belevéve a felszentelés napjai közé, sőt egy külön heti szakaszba került, de mégis a felszentelés napjaival kapcsolatban említetik meg. A felszentelés napjai a földi ciklus napjai voltak; e napok adták meg állandóságát az evilági otthonnak, hogy abban a nyolcadik nap transzcendens valósága manifesztálódhassék. A tény, hogy a nyolcadik nap el lett különítve, kihangsúlyozza a nyolcas számban kifejeződő transzcendens minőséget, ugyanakkor az a tény, hogy a nyolc a hetet követi, biztosít bennünket arról, hogy ez az isteni a mi emberi létünk valóságában fog kifejeződést nyerni.

Raj Tamás:

Bibliaiskola

Bűn és bűnhődés a Bibliában

„NEMDE, HA JÓT CSELEKSZEL, felemelkedsz, ha pedig nem teszed azt, a küszöbön hever a bűn, hozzád kívánczok, de te uralkodj rajta” (Mózes I. könyv, 4. fejezet 7. vers). A testvérgyilkos Káinhoz szól így a Biblia szerint az Örökkévaló, mielőtt végzetes tettét végrehajtaná. Érdeemes elgondolkodnunk a Szentírás e mondatának pontos jelentésén. Ha ugyanis az ember a jó utat választja, az nem pusztán a jócselekedet vagy annak remélt jutalma miatt fontos, de azért is, mert megakadályozza, hogy a bűn karjaiba essünk. Ahogyan - egy másik bibliai történet szerint — a bárka fáradságos, a külvilág számára nevetségesnek tűnő építése nem csupán megmentette Noét, de el is különítette a rajta gúnyolódó gonoszoktól, s így ő maga ártatlan tudott maradni.

A bűn fogalma a Bibliából, a zsidó vallásosságból eredt, és terjedt el világszerte. Hitünk szerint az ember minden cselekedetét a gondviselő Isten kéri számon, ahogyan számonkérte és megbélyegezte egykor Káin rettentő bűnét. S ahogyan Káint sem hagyja nyugodni a lelkiismeret, úgy üldözi a bűnöst - a Szentírás tanítása szerint — a bűntudat. Nem véletlen, hogy a Biblia szerint Káin attól tart, hogy maga is gyilkosság áldozata lesz. Ezért helyezi homlokára Isten a **kof** betűt, a Káin bélyegét.

A bibliai héber nyelvben a bűnre több szót is találunk, ám ezek egyike sem fizikai, politikai, vagy netán rendőri meghatározás, hanem minden esetben elsősorban erkölcsi kihágás. A közgondolkodás is különféle bűnöket ismer: olyanokat, amelyek az általános emberi erkölcsbe ütköznek, amelyek embertársaink ellen irányulnak, sőt olyanokat is, amelyekkel saját magunknak okozunk kárt. A héber Szentírásban általában öt különböző szót használunk a bűnre. Az első négy elkövetésekor, a Szentély fennállása idején, más-más áldozatot kellett bemutatni.

1. hét, **hataá vagy hatat**- ezt a magyarban általában bűnnek fordítjuk. Jóllehet, erkölcsi-társadalmi értelemben rosszat teszünk, vagy elmulasztunk valamilyen jócselekedet végrehajtani, általa azonban nem okozunk kárt embertársainknak.

Ezzel szemben 2. **asam — a „vétek”** az olyan rosszcselekedet, amellyel embertársainknak valamilyen kárt is okozunk.

3. **pesá**— olyan bűn, amely Isten ellen irányul, de kárt nem okoz.

4. **avon** - az isten elleni, károkozással együtt járó vétek. A magyar biblia-fordítások, sajnos, nem mindig következetesen fordítják így e két szót, ezért nehéz megkülönböztetni őket. A Mózes III. könyvében említett (a fentiekre utaló) bűn-, illetve vétekáldozat különbözősége e nélkül vajmi nehezen érthető.

Raj Tamás:

Bibliaiskola

5. - És persze, beszélhetünk olyan bűnökről is, amelyek inkább vallási rituális jelentőségűek, amelyek valamilyen isteni (bibliai) előírást sértenek. Ez utóbbiakat „**áthágásnak**”, „**törvényszegésnek**” kell pontosan fordítanunk a héber **avérá** szóból, s nem jártak együtt áldozatbemutatással, ezek büntetését egyedül Istenre bízták.

A Szentírás megkülönbözteti a szándékos és a vétlen bűnöket. Sőt, olyan bűnről is beszélhetünk, amelynek nem is vagyunk, nem is voltunk tudatában, hanem azokra csak utólag, esetleg csak jóval később derül fény. A Biblia korában ilyen esetben külön, csekélyebb mértékű áldozatbemutatásra került sor.

Az egyén bűnei mellett a tórai törvény külön foglalkozik a közösség és annak vezetőinek bűneivel. Ez utóbbiakat természetesen súlyosabban ítélik meg. A Talmud leginkább a bibliai **Jerobeámot** rója meg, aki halálos „**bűnt követett el, és sokakat bűnbe vitt**”, amikor Izrael országát kettészakította, s az általa uralt északi ország részben felújította a pogány bálványkultuszt. A közösség fényre nem derült vétkeiért, a Szentély fennállása idején, az engesztelő napi bűnbak szertartásával kértek bocsánatot. A kisorsolt kecskebakra ráolvasták a nép bűneit, majd a sivatagba száműzték.

Három főbűnt ismer a zsidó hagyomány: a gyilkosság, a vérfertőzés és a bálványimádás bűnét akkor sem szabad elkövetni, ha életünkkel kéne fizetnünk érte, s a mártírok is ehhez tartották magukat. A középkor legnagyobb zsidó tudósa, **Mose Majmúni (tudományos neve Maimonides, 1138-1204)** a hitehagyásról szóló levelében (**héberül Igeret hasmad**) leszögezi, hogy az iszlám és a kereszténység egyistenhívő vallás, merőben különbözik a pogányságtól, így az azokra történő kényszerű és időleges átérés (ami annak idején, sajnos, gyakorta előfordult) nem tekinthető bálványimádásnak.

A hagyomány szerint e három főbűn elkövetése miatt pusztult el a Salamon király által épített, első Szentély. A második Szentély elvesztése csupán egyetlen bűn miatt következett be, a „**hiábavaló gyűlölet**” miatt. S lám, — hangsúlyozza a Talmud —, az első Templom elvesztése után mintegy 70 évvel újjáépülhetett a második, míg a gyűlölet okán odaveszett Szentélyt immár közel 2000 éve hiába gyászoljuk...

**JÖVEDELEMADÓJA 1+1 SZÁZALÉKÁT, AMENNYIBEN
KÖZÖSSÉGÜNKETSZERETNÉ TÁMOGATNI, AZ
ALÁBBI ADÓSZÁMOKRA TUDJA ÁTUTALNI: TALMUD-
TÓRA ALAPÍTVÁNY: 19700289-1-42 MAZSIHISZ:0358**

LITTNER GYÖRGY: MÓZES ÉLETE MAI SZEMMEL

TÍZPARANCSOLAT

Megtörténtek az előkészületek, Mózes megszentelte a népet, akik félelmükben összebújva várták, hogyan kezdődik az Örökkévaló kinyilatkoztatása. A Színáj sivatagot betöltötte az Örökkévaló hangja, mind a kétmillió ember tökéletesen hallotta a parancsolatokat. Azt gondolom, hogy ma a legtöbb ember nem ismeri a Tízparancsolat minden szavát, sőt talán mind a tíz parancsolatot sem, ezért leírom az egyetlen hiteles kinyilatkoztatást, amit az Örökkévaló elmondott, belevészte a két kőtáblába, és amit sokan a kedvük szerint megváltoztattak!

„I. Én vagyok az Örökkévaló a te Istened, aki kivezettelek Egyiptom országából, a szolgaság házából.

II. Ne legyenek neked idegen isteneid színem előtt. Ne készíts magadnak faragott képet vagy bármely alakot arról, ami az égben fönt, a földön alatt és vagyok az Örökkévaló, a te Istened, a féltve őrködő Isten, aki megemlékszik az atyák bűnéről a fiaikon harmadízigen és negyedízigen azokon, akik engem gyűlölnék. És kegyelmet gyakorlok ezred íziglen azokon, aki engem szeretnek és parancsolataimot megtartják.

III. Ne vedd az Örökkévalónak, a te Istenednek Nevét álságra, mert nem hagyja büntetlenül az Örökkévaló azt, aki álságra veszi az Ő Nevét.

IV. Emlékezzél meg a szombat napjáról, hogy megszenteljed. Hat napon át dolgozzál és végezd el minden munkádat. A hetedik nap azonban szombat az Örökkévalónak, a te Istenednek; ne végezz semmi munkát sem te, sem fiad, sem leányod, sem szolgád, sem szolgálónőd, sem barmod, sem az idegen, aki kapuidon belül van. Mert hat napon alkotta az Örökkévaló az eget és a földet, a tengert és mind ami benne van és megpihent a hetedik napon; azért áldotta meg az Örökkévaló a szombat napját és megszentelte azt.

V. Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű légy a földön, melyet az Örökkévaló, a te Istened neked ad.

VI. Ne ölj.

VIII. Ne lopj.

IX. Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúságot.

X. Ne kívánd felebarátod feleségét, szolgáját, szolgálónőjét, sem ökrét, sem szamarát, semmit, ami felebarátodé!”

LITTNER GYÖRGY: MÓZES ÉLETE MAI SZEMMEL

Ez az eredeti Tízparancsolat, amit az Örökkévaló kinyilatkoztatott Izrael népének. Ezt nem lehet magyarázni, megváltoztatni, mert ez a törvény! Mégis közel negyven évvel később Mózes volt az első, aki az emlékiratában, ami a Tóra ötödik könyve megismételte a Tízparancsolatot a saját meglátása szerint, tizennégy helyen megváltoztatva. Pedig hallotta a füle az Örökkévaló hangját, látta a szeme a két kőtáblába vésve, írta a keze a Tórába másolva, tökéletesen ismerte minden szavát. Talán azért tette ezt, hogy egy kicsit bosszantsa az Örökkévalót, amiért nem léphetett az Ígéret Földjére.

Más vallások is magyarázták, átalakították, felcserélték a parancsolatokat, ahogy az nekik megfelelt, így a sajátjuknak tekintették, pedig ez tévedés. A Tízparancsolat nem ökomenikus, nem univerzális, hanem azok tulajdona, akik ott voltak a Színáj sivatagban, és akiket az Örökkévaló kivezetett Egyiptomból, ahogy azt az első parancsolatban kijelenti. Ezt a tulajdont megörökölték ezeknek az embereknek a leszármazottai: a zsidók! Az lenne helyes, ha akik más vallásban is használják a Tízparancsolatot, úgy mondanák: a zsidóknak adott Tízparancsolatot mi is megtartjuk! Ez persze csak utópia, ez sohasem fog megtörténni, mert egyszerűen magukénak mondják a Tízparancsolatot, kisémmizve belőle a zsidókat.

A kinyilatkoztatás után, értette meg Izrael népe, hogy összetartoznak. Van Istenük, van törvényük, nemzetté vált a tizenkét törzs. Megrendülten álltak és Mózeset szólították:

„Beszélj hozzánk te és meg fogjuk hallgatni; és ne szóljon hozzánk az Isten, nehogy meghaljunk.”

Annyira félelmetes volt az Örökkévaló hangja, hogy a nép nem merte többé hallani. Mózes elvállalta a közvetítő szerepét, és elindult a felhőbe borult hegy felé, hogy meghallgassa az Örökkévaló további utasításait.

A következő számban folytatjuk a kalandot....

SZÉDER ESTE

Hagyományainknak megfelelően az idej esztendőben is tartottunk széder estét. Az est házigazdái Haim Shaul Glitzenstein rabbi úr és Horovitz László előimádkozó és tanár együtt vezették. Szép számban jelentek meg körzetünk hívei, illetve a rabbi úrnál vendégeskedő testvére és családja. Az ételek jó ízűek voltak, melyet a Laky konyhából szállítottak, de sajnos nem érkezett meg a teljes rendelés, hiányzott a húсок egy része és az összes megrendelt torta. Megoldottuk a szituációt, mert rendeltünk üres piskótát töltelék nélkül, és annak egy része került feltálasásra. A rabbi úr felesége külön készített széder esti hagyományos izraeli ételeket, salátákat, húсокat stb. Köszönjük mindenkinek, aki segédkezett azt est lebonyolításában és minél zökkenőmentesebbé tételében.

A héber betűk titkai

CHET (ח)

A héber ábécé nyolcadik betűje, számértéke: 8.

Formája:

A **chet** formája, a **kabbala** szerint, másik két betűből, egy **váv**-ból és egy **zájin**-ből áll. A **váv** tetején egy híd van (**chátoteret**), mely összeköti a két betűt. A **váv** a **férfit/férjet**, míg a **zájin** a **nőt/feleséget** jelképezi. A híd kettőjük között Isten.

A **chet** egy **chupá-t** (hüpe-t) / **esküvői sátrat** szimbolizál. Maga a szó, **חופה** / **chupá**, szintén **chet**-tel kezdődik, jelentése **חפ-ה = chet po**, azaz a **chet** (az Örökkévaló, a férfi és a nő) itt van. A **chet** a házasság eszenciája, amikor egy zsidó férfi és egy zsidó nő a **chupá** alatt házasságot köt, melyben a harmadik, láthatatlan, de jelenlévő „fél” Isten.

A Talmud említi, mikor egy házaspár tartja a **micvákat**, Istenfélő életet él, az Örökkévaló jelenléte közöttük van. A férfi szava a héberben az **איש** / **is**, a **nőé az אשה** / **isá**. Mindkét szóban közös az **álef** és a **sin** betű. Ebből egy újabb héber szót kapunk, **אש** / **és jelentése: tűz**. A tűz sok mindent kifejezhet, a közöttük lévő szenvedélyes szerelmet, de parázs, házasságot felémésztő vitákra is utalhat. A férfi és a nő nevében meglévő további betűk, a **י** / **jud** és a **ה** / **hé** az Örökkévaló egyik nevét rejti magában: **יה** / **JÁ**, mely a négybetűs Istennév első két betűje. Ez biztosíték arra, Isten ott van egy zsidó házasságban, és az, hogy mennyire hangsúlyos ez a jelenlét, az kizárólag a házasfeleken múlik.

A **chet számértéke nyolc**. A nyolcas a **brit milá** / **körülmetélés száma**, melyet a nyolcadik napon végeznek el. A nyolcas szám a természetfölötti világot, a transzcendenst jelképezi. A természetes világban több dolog a hetes szám köré csoportosul, mint például a hét napjai, vagy **Izraelben**, a mezőgazdaságban az a hét éves ciklus, melynek hetedik éve a szombatév (**a smitáév**). A nyolcas azonban egy magasabb szintet képvisel.

Egy Midrás elmondja nekünk, hogy Ábrahám két fia, Izsák és Izmael között vita bontakozott ki a **brit milá-jukra** vonatkozóan. **Izmael** azzal dicsekedett, hogy ő a kiválóbb, nem Izsák, mert ő, a körülmetélése idején 13 éves volt, így szabad elhatározásból tudott dönteni, szeretné-e a beavatkozást. Továbbá, folytatta, ő még mindig emlékszik arra a nevezetes napra, míg Izsák erre bizonyosan nem képes és szabad választása sem volt. **Izsák** azonban azt válaszolta, nem, ellenkezőleg! Én vagyok a jobb, mert nekem 8 napos koromban volt a **brisz**, nem 13 évesen. **Mit jelenthet ez? A brit** / **ברית** héberül **szövetséget jelent két fél között**. Természetesen két személy lehet jó barát, társ a jelenben, de ha a jövő úgy hozza, ez változhat, eltávolodhatnak egymástól, sőt, még egymás ellen is fordulhatnak. Akkor más a helyzet, ha szövetséget kötnek, és kölcsönösen biztosítják egymást, bármi rossz dolog történik, akkor is kitartanak egymás mellett, hűségesek maradnak egymáshoz. Ez a szövetség, melyet egy zsidó kisbaba megköt az **Örökkévalóval** nyolc napos korában. Még akkor is, ha később esetleg, felnőttként nem tartja maradéktalanul a **micvákat**, ne adj' Isten, eltávolodik a zsidóságtól,

A héber betűk titkai

CHET (ח)

A héber ábécé nyolcadik betűje, számértéke: 8.

a szövetség akkor is érvényben marad. Isten gondot visel róla, segíti az illetőt élete legnehezebb szakaszaiban is. Továbbá, egy vallástalan zsidó élete bármelyik pillanatában **tesuvá**-t tehet, visszatérhet gyökereihez, az **Örökkévalóhoz**. Ez a szövetség örökre érvényben marad, mutatva, hogy a zsidó és Isten soha el nem választhatók. Így érthető meg az, hogy miért előnyösebb a **brisz** 8 napos korban való elvégzése, **(ahogy a tórai parancsolat elő is írja)**, mint 13 éves, vagy akármely későbbi korra halasztása. Bár az embernek szabad akarata van, a választás racionalitást tükröz, természetes döntési folyamatot. Ezzel szemben a nyolcadnapos **brisz** az a szint, amely az emberi intellektuson túl mutat, a természetfölötti világgal kapcsol össze.

Ennek analógiájára mondhatjuk, hogy a zsidó nép „**Összeházasodott**” az Örökkévalóval, mely szintén egy emberi értelmet meghaladó valóság, mely örökre összeköti Istent és az Ő népét. A **chet jelentése חיות / chájut, élet**. Az élet természetesen akkor teljes, ha kiteljesítjük Tóratanulással és jócselekedetek gyakorlásával, összekötve bennünket az Örökkévalóval. Az igazi élet végtelen, halhatatlan, nem köti a fizikai világ. A kabbala azt is elmondja, hogy egy zsidó a házassága előtt fél embernek számít. Addig nem lehet teljes, míg meg nem találja a hozzá illő lelki társat (**básertje**). A házasságban a felek olyan szinten kapcsolódnak Istenhez, ahogy a házasság előtt ez nem lehetséges. Ezért a lelki társ megtalálása felel meg az igazi életnek. Vannak **micvák**, melyeket csak házasságban lehet megélni. Tudva lévő, a nők fel vannak mentve az időhöz kötött parancsolatok alól, ezért azokat nem áll módjukban gyakorolni. Így, amikor egy férfi **tfilint** rak, azt egyúttal a feleségéért, és helyette is teszi, neki is érdemeket szerez általa.

A **Talmud** azt is elárulja, hogy az Örökkévalónak ugyanolyan „**nehéz**” két embert összehozni, mint amilyen „**nehéz**” volt a **Nádas tenger** szétválasztása az egyiptomi kivonulás idején. Miért? Mert egy fiú és egy lány különböző családból származik, különböző szokásaik vannak. Az emberi természet nehezen hajítható, ragaszkodik a felvett szokásaihoz, beidegződéséhez, nagyon nehéz azt megváltoztatni. Viszont a házasságban, ahhoz, hogy fennmaradjon, változni kell mindkét félnek, mely az Örökkévaló segítségével lehetséges.

Összefoglalva, a lélek két felének egyesítése a **chupá** alatt, valamint Isten részvétele a házasságban a **micvák** gyakorlása által, közösen megszerzett érdemeket és örök életet (**chájut**) hoz létre.

Forrás: (tfilin)

ב"ב

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND ÁPRILIS 1. – 30. KÖZÖTT

1.	szombat	CÁV	SÁBÁT HÁGÁDOL	8,00	19,15	10.	N
			vége: 20,00				
2.	vasárnap			8,00	19,00	11.	
3.	hétfő			7,00	19,00	12.	
4.	kedd			7,00	19,00	13.	I
5.	szerda	ELSŐSZÜLÖTTEK BÖJTJE		7,00	19,00	14.	
		EREV PESZÁCH		8,00	19,00	15.	
		é 19,00					
6.	csütörtök	PESZÁCH 1.		8,00	19,00	15.	S
		é 20,07					
7.	péntek	PESZÁCH 2.		8,00	19,00	16.	
		é 19,03					
8.	szombat	FÉLÜNNEP 1.		8,00	19,15	17.	Z
		vége: 20,11					
9.	vasárnap	FÉLÜNNEP 2.		8,00	19,00	18.	
10.	hétfő	FÉLÜNNEP 3.		8,00	19,00	19.	
11.	kedd	FÉLÜNNEP 4.		7,00	19,00	20.	Á
		é 19,08					
12.	szerda	PESZÁCH 7.		8,00	19,00	21.	
		é 20,17					
13.	csütörtök	PESZÁCH 8.		8,00	19,00	22.	N
		MÁZKÍR: kb:9,30					
		vége: 20,18					
14.	péntek	ISZRU HÁG		7,00	19,00	23.	
		é 19,13					
15.	szombat	SMINI		8,00	19,30	24.	I
		ÚJHOLD HIRDETÉS					
		vége: 20,22					
16.	vasárnap			8,00	19,00	25.	
17.	hétfő			7,00	19,00	26.	J
18.	kedd			7,00	19,00	27.	
19.	szerda			7,00	19,00	28.	
20.	csütörtök			7,00	19,00	29.	
21.	péntek	ÚJHOLD 1.		7,00	19,00	30.	Á
		é 19,23					
22.	szombat	TÁZRIÁ - MÖCORÁ		8,00	19,45	1.	
		ÚJHOLD 2.					
		vége: 20,33					
23.	vasárnap			8,00	19,00	2.	R
24.	hétfő			7,00	19,00	3.	
25.	kedd			7,00	19,00	4.	
26.	szerda			7,00	19,00	5.	
27.	csütörtök			7,00	19,00	6.	R
28.	péntek			7,00	19,00	7.	
		é 19,32					
29.	szombat	ÁCHÁRÉ - KÖDOSIM		8,00	20,00	8.	
		vége: 20,44					
30.	vasárnap			8,00	19,00	9.	

Ismeretlen zsidók nyomában XXVI. Zerkovitz Béla

Zerkovitz Béla (Szeged, 1881. július 11. – Budapest, Józsefváros, 1948. október 24.) műépítész, zeneszerző, színikazdátványtervező, népszerű szon- és operettszerző, a századforduló utáni magyar kuplé- és szonzszerzők egyik legjelentősebb alakja.

Az óbudai születésű izraelita vallású kereskedő Zerkovitz Jónás (Jonathan Zerkovitz) (1840-1920) és szintén óbudai születésű Princz Janka (Johanna) (1839-1927) fia. Édesanyja Goldmark Károlytól tanult énekelni, és egy bentlakásos iskola tanárnőjeként és igazgatójaként dolgozott, emellett 8 gyermeket szült. Édesapja fiatalon egy időre Szegedre költözött, majd onnan vissza a Budapest V. kerületébe. Legkisebb gyermekük, Béla Szegeden született, de a Műegyetemet már Budapesten végezte, ahol építész-mérnöki oklevelet szerzett. Eközben a MÁV alkalmazottjaként is dolgozott, a pesti utca divatos énekmestere lett.

Műegyetemi tanulmányai alatt írta meg első dalát, egy társas összejövetelen egy barátja énekelte el az „Integrál Böske” című számát. Néhány nappal később Baumann Károlyt, az Fővárosi Orfeum népszerű énekesét is felkereste, aki elkérte a számot tőle, hogy műsorába illessze. A dal sikert aratott, így kezdődött Zerkovitz pályafutása, ami alatt több mint 1000, a nevéhez fűződő sláger született. A színházak egyfelvonásos darabjaiba írt betétszámokat, valamint írt operettek is, ezeket mind hazai, mind külföldi színpadokon játszották.

Dalait a legkisebb kocsmákban is énekeltek, füttyülték. Népszerű dalai miatt sokan irigykedtek rá, elfeledkezve arról a tényről, hogy megjelenéséig Budán szinte kizárólag osztrák sramlizenét játszottak a kocsmákban is. Ő volt a magyar kuplé megteremtője. Magyarosította az orfeumi dalokat, a zenés színpadok műsorát. Ő maga is rendelkezett zenei ismeretekkel; tanulmányait Mészáros Imrénél, az Operaház akkori igazgatójánál végezte.

Rajongott a színházért. 1925-ben a Városi Színház (ma Erkel Színház) igazgatója, majd évekig a Royal Orfeum művészeti igazgatója (a mai Madách Színház helyén) volt.

Barátai közé nemcsak magyar, hanem híres külföldi személyek is tartoztak, mint Grock vagy Josephine Baker. Zenei teljesítményét elismerte szinte az egész világ, Giacomo Puccinivel sokszor nyaralt együtt.

A dalait a magyar kor legnagyobb alakjai is énekeltek: **(Bilicsi Tivadar, Ajtay Andor, Petress Zsuzsa, Udvardy Tibor, Kishegyi Árpád, Zentay Anna, Rátonyi Róbert, Vámosi János stb.)**

Atyai baráti kapcsolatban állt az MTK alapító magyar dzsentri Szekrényessy Kálmánnal, kinek Háczyk Laurával való reménytelen szerelmét énekelte meg a "Füredi Anna-bálon" kezdetű nótában.

Vidám, kedves egyszerű ember volt. Búcsúzóul, halála előtt még egy dallal megörvendeztette az utókort, mely a „Lehoznám néked a csillagot is az égről” című dala volt (1945).

Halálát agyvérzés okozta. A Fiumei úti Nemzeti Sírkertben nyugszik (24/1-1-68).

Fia, Ifj. Zerkovits Béla az önhordó szerkezetű farmotoros Ikarus autóbuszok tervezője.

Forrás: (wikipedia)

Ismeretlen zsidók nyomában XXVI. Zerkovitz Béla

Sanzonok, kuplék, operett slágerek:

- A doktor úr (a „Honi bú és Honi baj” pikáns változata)
- A finom nő
- A léha nótája (saját szöveggel)
- A semmeringi kvartett
- A szalmaözvegy
- Add ide, add ide
- Adjon kölcsön tíz pengőt (saját szöveggel)
- Akiknek a szívük fáj... – alcím: Sorrentói levél (saját szöveggel)
- Asszonykám, adj egy kis kimenőt (saját szöveggel)
- Asszonykám, adj egy kis pihenőt (az „Asszonykám adj egy kis kimenőt” paródiája, Weiner István szövegével)
- Az egyiknek sikerül
- Éjjel az omnibusz tetején
- Gyere te nímand...
- Hulló falevél
- Kár itt minden dumáért
- Láttá-e már Budapestet éjjel
- Lehoznám néked a csillagokat
- Manuela
- Mondják meg a legkisebbik Horváth lánynak
- Most amikor minden virág nyílik
- Mi muzsikus lelkek
- Tanulj meg fiacskám komédiázni
- Te szőke gyerek
- Van a Bajza utca sarkán

Részlet az egyik leghíresebb dalából:

„Tanulj meg fiacskám komédiázni!
Tanulj meg kacagni, sírni, ha kell!
Tanulj a rosszhoz is jó képet vágni!
Magaddal törődj csak, más senkivel!
Ne higgy a barátoknak, hű szeretőknek!
Ne higgy az eskünek! Ne higgy soha!
Tanulj meg fiacskám komédiázni,
Mert minden, minden csak komédia!”

Forrás: (wikipedia)

Horn Ede: A forradalom és a zsidók Magyarországon IV. rész

A jelenlegi miniszterelnök, Szemere Bertalan magatartását már a forradalom első korszakában közelebbről jellemeztük, amikor is mint belügyminiszter tevékenykedett. Ő e vonatkozásban most is a régi maradt. Amikor április 14 -e után miniszterelnöknek kinevezték, és a programban, amelyet május 2-án a debreceni országgyűlésen előterjesztett, kormányát mint "forradalmi - demokratikus - köztársaság" jelölte meg, a zsidók jövőjéről is interpellálták őt. Nem akarta elismerni, hogy azok egyenjogúsága magukból a kormányzati alapelvekből folyik, amelyeket épp az imént állított össze, hanem megígérte, hogy alkalomadtán saját törvényjavaslatot fog benyújtani az emancipációról. Őt és Vukovics igazságügy-minisztert bízta meg azután az országgyűlés ennek a kidolgozásával.

A kevés ülésen, amelyet az országgyűlés május végéig még Debrecenben tartott, nem volt többé idő e törvényjavaslat benyújtására, így ezt elhalasztották egészen az országgyűlés újrakezdéséig, amely július 2-án történt meg Pesten. Június folyamán, amelyet a kormány Pesten élt át, ez a tárgy a minisztertanácsok alkalmával néhányszor szóba került, mert részben néhány úr a március előtti nézetéből - attól, hogy a zsidóktól az emancipáció ellenértékeként vallási és társadalmi reformokat parancsolóan követeljenek - még nem szabadult meg; részben kemény harcban állottak a kultuszminiszterrel, mert ez jóllehet politikai téren radikális volt, mégis vallási téren inkább püspök volt, mint miniszter, és például a vegyes házasságot, amelyet Szemere teljességgel engedélyezni törekedett, csak azzal a feltétellel engedte volna meg, ha az e házasságból származó összes gyermek a keresztény vallásban fog nevelkedni.

Ez és más különbségek miatt a szóban forgó törvényjavaslat még befejezetlen volt, amikor is a kormány számára a szerencsétlen győri csata következtében már július első napjaiban szükségesnek tűnt az újbóli távozás Budapestről. Szegedre érkezve mindenesetre túl fontos életkérdésekkel voltak elfoglalva akkor, hogy erre a törvényjavaslatra tudtak volna gondolni, és az első országgyűlési ülésen, amelyet július 21-én tartottak, a haza atyjait túlságosan is nehéz gondok nyomasztották, mintsem, hogy más elnyomottak felemelésére gondolhattak volna.

Mégis a következő hét folyamán Szegedre is elértek a hírek arról az óriási hadisarcról, amelyet Haynau július 16-án a budapesti zsidókra hazafiságuk miatt kivetett. Ha az ellenség a zsidók hazafiságát ily szörnyű módon méltatta, a barát sem mulaszthatja továbbra az elismerést, hogy a szegények fájdalmát legalább egy balzsamcseppel enyhítse. Szemere is sejtette, hogy közel van kormányának halotti órája. Azt akarta, a forradalom tisztességgel fejeződjön be, és a nagy adósságot, amelyet a zsidókra kiróttak, legalább szavakkal kísérelje meg törleszteni. Ezért a különösségről, amely abban nyilvánult meg, hogy a zsidók számára ebben a pillanatban biztosítják az egyenjogúságot, nem vett tudomást, és a szóban forgó törvényjavaslat előterjesztését elhatározta.

Haynau mindenesetre az óriási hadisarccal a zsidók hazafiságát feltűnő módon elismerte. Még fényesebb elismertetést kapott ez ma, s nem is az előterjesztett törvényjavaslat, hanem egy jelentős mellékkörülmény által, amely ezt az előterjesztést kísérte. A zsidók egyenjogúsítása előtt ugyanis az összes nemzetiség egyenjogúságát tárgyalták. Sokáig Magyarországon az 1849. március 4-i alkotmányban kifejezett egyenjogúsági elven csak mulattak. Csupán az utolsó órákban ismerte el a magyar kormány azt, hogy ebben az elvben mégis van valami igaz és igazságos, s határozta el, hogy meghonosítja.

Horn Ede: A forradalom és a zsidók Magyarországon IV. rész

Ennek a döntésnek következtében nyitotta meg tehát Szemere is a mai ülést egy törvényjavaslat támogatásával és előterjesztésével minden Magyarországon lakó nemzetiség egyenjogúságáról, amelyet Madarász és Nyáry néhány jelentéktelen kifogása után egyhangúlag el is fogadtak, s amelyről azután az emancipáció kérdésére tértek át. Így azonban két törvényjavaslatot terjesztettek be, s a kormánya nem magyarokkal és a nem keresztényekkel eddig gyakorolt igazságtalanságot egyszerre vallotta be, jóllehet senki sem tudott védekezni az észrevétel ellen, hogy mennyire különböző módon viszonzta az egyik, illetve a másik az elszenvedett igazságtalanságot. A nem magyarok ez időben nyílt felkelést robbantottak ki, tüzzel-vassal elpusztítottak mindent maguk körül, és szövetkeztek az ország ellenségeivel a magyarság elnyomására és megsemmisítésére; a nem keresztények ugyanakkor vagyonukat és vérüket áldozták a nemzeti ügyért, és annak az országnak a leglelkesebb és legönfeláldozóbb védelmezőivé váltak, amely még mindig nem akarta fiainak elismerni őket, harcban egy olyan kormány ellen, amely régóta saját akaratából meghirdette az egyenjogúságot! ... Valóban, nyilvánvalóbb példát aligha tudnánk felhozni nemcsak a zsidók hazafiságáról, hanem nemeslelkűedéről is, mintha összevetjük ezt a két törvényjavaslatot.

Szemere is érezte, hogy ez az egyetlen körülmény erősebben szól az emancipáció mellett, mint bármely más érv. "Uraim - kezdte, miután a nemzetiségek egyenjogúságáról szóló törvényjavaslatot elfogadták és törvénné emelték -, ha mi a legbőszebb ellenségeinkhez a megbékélés olajágával közelítünk, szabad akkor a legszívélyesebb barátainkat embertelen keménységgel eltaszítanunk? Ha azt a kezet testvéri módon meg akarjuk szorítani, amely ellenünk kardot rántott, és vérünkkel szennyezte be magát, mivel tartozunk azoknak, akik a mi hidegségünket meleg szeretettel, a mi keménységünket határtalan önfeláldozással fizetik meg, és javaikat, vérüket és életüket a hazáért és annak szabadságáért felajánlják? Ha mi azokat karjainkba zárjuk, kik eddig a mi halálos ellenségeinknek legvadabb szövetségesei voltak, milyen kötelességeink vannak akkor azokkal szemben, akiket ez az ellenség nemcsak hozzánk hasonlóan, hanem még inkább, mint bennünket, üldöz és elnyom?"

"Igaz, igaz! Éljenek az izraelita hazafiak, a mi derék testvéreink!" - harsant fel száz torokból, miután a szónok még néhány rövid, de velős mondatban kifejezést adott a zsidók hazafiságának, és különös nyomatékkal kiemelte, hogy a rác tájakon a zsidók a legszegényletesebb elnyomást, sőt a véres mézarlást is inkább elviselik, mintsem, hogy a magyarság ellenségeivel szövetkezzenek.

"A haza - folytatta azután Szemere - zsidó fiaival szemben nagy felelősséget hordoz; oly óriási felelősséget, hogy ő maga évtizedeken át a legragyogóbb megkülönböztetésekkel alig tudná teljesen eltörölni. A dicsőséggel koronázott Makkabeusok méltó hősi sarjadékai mindenestre igen értékes jutalmat találnak a felemelő öntudatban:

őseikhez méltóan harcoltak a zsarnokság és az erőszak ellen, vérezték a jogért és a szabadságért. A legkevesebb azonban, amit mi földi jutalomként ehhez a felbecsülhetetlen égi jutalomhoz hozzá tudnánk fűzni: hazát adni azoknak, akik azt a legnagyobb áldozatokkal kivívták azokat, mint teljes jogú testvéreinket elfogadni, akik ezt a szövetséget már a szívük vérével pecsételték meg, azokat igaz magyarokként elismerni, akik Magyarországot többet tettek és tűrtek, munkálkodtak és áldoztak, mint bármelyik népfaj."

Folytatjuk...

RECEPT-TÁR

Sült zöldségsaláta csirkemellel

Sült, chilis, zöldfűszeres zöldségek szaftos csirkemellel. Ennek az ételnek az egyszerűségében rejlik a nagyszerűsége, szóval mindenképp érdemes kipróbálni!

Hozzávalók: 2 főre

A zöldséghez:

2 szál sárgarépa (kb. 200 g)

2 szál fehérrépa (kb. 150 g)

1 fej brokkoli (kb. 300 g)

400 g burgonya

30 ml olívaolaj

1 tk chilipehely

só, bors

2 tk méz

½ csokor petrezselyem

½ csokor kapor

0.25 csokor snidling

pár db bazsalikomlevél

A csirkéhez:

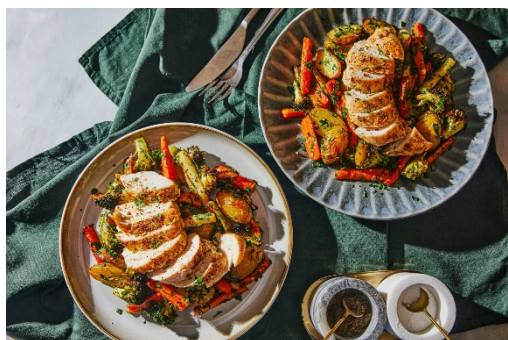
300 g csirkemellfilé

só, bors

2 ek olaj

Elkészítés:

Egy frankó sült zöldségsaláta recept nélkül szerintünk nem érdemes neki kezdeni a nyárnak. Milyen szerencse, hogy nem is kell, mert most pont egy ilyen fogunk készíteni!

A sárga- és fehérrépaikat 2-3 részre, majd hasábokra vágjuk. A brokkolit rózsákra szedjük, az újburgonyákat pedig megtisztítjuk, majd félbevágjuk őket. Minden zöldséget egy sütőpapíros tepsire szórunk, majd meglocsoljuk az olívaolajjal, mehet rá a chilipehely, a só, a bors és a méz. Kissé átfogatjuk a zöldségeket, majd betoljuk őket a 180 fokos, előmelegített sütőbe 20-25 percre.

Közben a húst előkészítjük, sózzuk, borsozzuk, és kevés olajon, egy forró serpenyőben pár perc alatt körbepirítjuk mindkét oldalukat. Ha letelt a zöldségek sütési ideje, a húst rátesszük a sült zöldségekre, és még 10 percig sütjük őket a 180 fokos sütőben.

A petrezselymet, a kaprot, a snidlinget és a bazsalikomot apróra vágjuk. A tepsit kivesszük a sütőből, a zöldségeket összekeverjük a zöldfűszerekkel, majd felszeleteljük a húst, amit a zöldségekkel tállunk.

Becsült tápérték egy főre:

Fehérje: 39 g, szénhidrát: 29 g, Zsír: 26 g, Kalória: 521 kcal

Forrás: (streetkitchen)

BZSH választások 2023.

Tisztelt Olvasóink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy az ünnepre való tekintettel csúszások következtek be az anyagok megírásánál. 2023. március 26.-án tartotta a BZSH választási közgyűlését. Nagy létszámban jelentek meg a küldöttek, ahol először meghallgatták a beszámolókat, felmentvényeket, melyeket megszavaztak. Napirendi pontok között szerepelt először az elnök választás lebonyolítása. Három jelölt indult az elnöki pozícióért. A Thököly körzet jelöltje, Dr. Gerő Péter volt, a Frankel körzetből Halpern György indult, valamint körzetünkől ismét indult a regnáló elnök Mester Tamás.

Az eredmények önmagukért beszélnek, hiszen az egyik jelölt 1 szavazatot, a másik jelölt 26 szavazatot, Mester Tamás úr 51 szavazatot kapott, ezért az első fordulóban megnyerte az elnök választást.

Elképzeléseiről mondott néhány mondatot.

Gratulálunk a körzet nevében a régi-új elnök megválasztásához, sok sikert kívánunk munkájában erőt és egészséget ahhoz, hogy megvalósuljanak az elképzelései.

Ezután került sor többek között az előjárók megválasztásának, ahol a második körben körzetünk küldöttünket Streit Gábor beválasztották az elnökségbe.

Forrás: (fuvarpress)

„Humanitárius segély”

Szerdán a Reuters hírügynökség arról számolt be, hogy Irán fegyvereket és katonai felszereléseket szállított Szíriába humanitárius segélyt szállító járatokon a februári pusztító földrengés után.

Kilenc szíriai, iráni, izraeli és nyugati forrás azt nyilatkozta a Reutersnek, hogy a fegyverrel „Irán Izrael elleni védelmét támogatják Szíriában”, valamint erősíti Bassár Aszad szíriai elnököt, Teherán kulcsfontosságú szövetségését.

A jelentés szerint a felszerelés fejlett kommunikációs berendezéseket és radarelemeket, valamint Szíria légvédelmi rendszerének Teherán által biztosított korszerűsítéséhez szükséges pótalkatrészeket tartalmazott.

A jelentés forrásai között nyugati hírszerzési tisztviselők, az iráni és izraeli vezetéshez közel álló források, egy szíriai katonai disszidens és egy szolgálatot teljesítő szíriai tiszt is szerepelt.

A források azt mondták a Reutersnek, hogy az izraeli védelmi tisztviselők nem sokkal a földrengés után tudomást szereztek arról, hogy Teherán fegyverek szállítására használja ki a helyzetet.

„A Szíriába irányuló földrengés-segélyszállítmányok leple alatt Izrael jelentős mennyiségű katonai felszerelés érkezését látta Iránból, főleg alkatrészekenként szállítva” – mondta egy névtelen izraeli védelmi tisztviselő a Reutersnek.

A tisztviselő szerint a katonai felszerelések nagy részét az aleppói repülőtérre küldték, megjegyezve, hogy azt az Iráni Iszlám Forradalmi Gárda Kudsz-erejének 18000-es szír hadosztálya szervezte Haszan Mehduj vezetésével. A fegyverek földi szállítását a Kudsz-erő 190-es szállítóegysége végezte, Bahanem Sahariri vezetésével.

Forrás: (ujkelet)

49 zsidó nyelven számolja az ómert egy különleges nyelvi projekt

A Zsidó Nyelvi Projekt ómerszámlálása a zsidó nyelvi sokszínűségre kívánja felhívni a figyelmet.

Pészah második éjszakája és sávuot ünnepe között pontosan 49 nap telik el, ezeket a napokat a zsidók a világ minden táján, ismerős és kevésbé ismert nyelveken számolják napi rendszerességgel.

Az ómer napi számlálása egy régi rituálé, amelyet a Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion Zsidó Nyelvi Projektje most új életre keltett. A projekt munkatársai a hét héten át tartó időszak minden napján a számlálás egy-egy változatát teszi közzé mindig egy másik zsidó népi nyelven, a ladino és a jiddis nyelvektől kezdve az olyan kevésbé ismert nyelvekig, mint a zsidó-grúz vagy a zsidó-perzsa.

A többnyelvű ómerszámlálással a zsidó nyelvi sokszínűségre kívánják felhívni a figyelmet, felelevenítik az érdeklődést a kihaltfélben lévő nyelvek iránt, és ünneplik a zsidó diaszpóra távoli jellegét, írja a JTA.

„A migráció, a nacionalista nyelvpolitika és a népirtás miatt az ómerszámlálóban szereplő nyelvek nagy része jelenleg veszélyeztetett” – hívja fel a figyelmet Sarah Bunin Benor, a Zsidó Nyelvi Projekt alapító igazgatója és Eden Moyal, a projekt kurátora.

Az ómer (kéve) a jeruzsálemi Szentély idején a két ünnep között végzett aratási áldozat volt; a napi számlálás az otthoni és zsinagógai imák során túlélte a Szentélyt, és a pészah és a sávuot közötti tematikus kapcsolatot szimbólumaként maradt fenn.

Bár a számlálást általában héberül mondják el, a Zsidó Nyelvi Projekt ómerszámlálója lefordítja a formulát, gyakran a helyi nyelv judaizált változatára. Hogy leszögezzék, hogyan hivatkozhattak a különböző közösségek a számlálásra, Benor és Moyal történelmi dokumentumokat vizsgált meg anyanyelvi beszélőkkel és kutatókkal konzultált.

A Zsidó Nyelvi Projekt olyan nyelvek megőrzését tűzte ki céljául, amelyek sorsa az őket beszélő zsidó közösségekhez kötődik. Például a judeo-iszfahánit vagy a judeo-kermánit elsősorban olyan idős zsidók beszélnek, akik Iránból költöztek Izraelbe és az Egyesült Államokba, és nem adták tovább a nyelvüket a gyermekeiknek. Benor és Moyal szerint ezeknek a nyelveknek a felvétele ide segít felhívni rájuk a figyelmet, amíg még van idő az anyanyelvi beszélőktől való tanulásra.

Forrás: (izraelinfo)

SPORT HÍREK

Győri ETO – MTK Budapest 1-2 Az MTK Budapest kezdőcsapata az alábbi: Rác- Poor, Bobál, Szépe, Varju - Kata, Horváth, Bognár – Stieber, Zsóri, Zuigéber

Szakmai igazgató: Horváth Dávid

A labdarúgó NB II 30. fordulójának záró mérkőzésén az MTK 2–1-re győzött az ETO FC Győr otthonában, így egy pontra csökkentette hátrányát a listavezető DVTK-val szemben, és egyre közelebb van a feljutáshoz. Zsóri Dániel súlyos sérülést szenvedett, eszméletét veszítette egy ütközés során, mentővel vitték el a pályáról.

Összefoglaló:

65. perc: Horváth Artúr az elé került labdát 23 méterről ragyogóan helyezte a lécz alá. (0-1)

80. perc: Kata remek passzal hozta ziccerbe Kovács Mátyást, aki egy átvétel után higgadtan gurított a hálóba 8 méterről. (0-2)

92. perc: Huszár 19 méterről, szabadrúgásból bombázott a hálóba. (1-2)

Edzői nyilatkozat: Az első félidőben sem védekezésben, sem támadásban nem voltunk hatékonyak. A szünet után labdabirtoklásban riválisunk fölé kerekedtünk, s örülhetünk a minimális különbségű győzelemnek.

Vasas – Budapest Honvéd 0-1! A Honvéd kezdőcsapata az alábbi: Dúzs - Lovrics, Prenga, Capan, Eördög - Gomis, Tamás, Mitrovic – Domingues., Plakusczenko, Lukics

A labdarúgó NB I 26. fordulójában a Vasas 1–0-ra kikapott odahaza a Honvédtól.

Az alacsony színvonalú bajnoki 85. percéig kellett várni az első góltra, Nenad Lukics megmozdulása három pontot ért a Honvédnak, amely a forduló egyik nyertese lett azzal, hogy kihasználta a Mol Fehérvár és az Újpest pontosztokodását.

Összefoglaló:

85. perc: Keresztes Noel lövése után ugyanis a labda lyinbor Patrick lábáról pattant Nenad Lukics elé, aki magabiztosan lőtt a kapuba. (0–1)

Edzői nyilatkozat: Nagyon nehéz meccset játszottunk, főképp pszichológiai értelemben, fontos játékosok is hiányoztak a keretből. Az első félidőre változtattunk a támadóhármason, de csak az Eördög, Tamás kettős beadásai hordoztak magukban veszélyt, komoly helyzeteket nem dolgoztunk ki és a rajtunk lévő nyomás miatt nem is mertünk olyan nyíltan játszani. Végső soron meg tudtuk nyerni a találkozót egy egyéni villanásnak köszönhetően, és bár csapatként nem játszottunk annyira jól, mint akár az előző fordulóban, de nagyon büszke vagyok a társaságra, főképp a fiatalokra. Dúzs Gellért konstans módon bizonyítja, hogy bízhatunk benne, Eördög András nagyszerű meccset játszott és Keresztes Noel is nagyon jól szállt be a padról.

**JÖVEDELEMADÓJA 1+1 SZÁZALÉKÁT, AMENNYIBEN KÖZÖSSÉGÜNKET SZERETNÉ TÁMOGATNI, AZ ALÁBBI ADÓSZÁMOKRA TUDJA ÁTUTALNI: TALMUD-TÓRA ALAPÍTVÁNY: 19700289-1-42
MAZSIHISZ:0358**

SPORT HÍREK

Barcelona – Girona 0-0 Barcelona: Ter Stegen – Araujo, Koundé, Garcia, Balde– Roberto, Busquets, Gavi – Raphinha, Lewandowski, Fati.

Vezetőedző: Xavi Hernández

Az FC Barcelona gól nélküli döntetlent játszott a Gironával a spanyol La Liga 28. fordulójának záró mérkőzésén. Ennek ellenére növelte előnyét a pontversenyben a második helyen álló Real Madriddal szemben, ugyanis a Madrid hazai pályán kikapott a Villarealtól. 13 pontos előnnyel várja a folytatást a Barcelona együttese.

Gaviék azonban úgy játszottak most, mint akik már bajnokok, sokkal jobban kezdett a Girona, Taty Castellanos és Viktor Cihankov kihagyott két kisebb helyzetet. A másik oldalon Robert Lewandowski lövése éppen csak elkerült a bal felső sarkot, majd a vendégkapus, Paulo Gazzaniga kétszer is nagy bravúrral mentett. Előbb a Barca-nevelés, Santiago Bueno borzalmas hazaadását érte el becsúszva a bal alsó sarok előtt, majd Ronald Araujo közeli fejesét piszkálta ki a gólvonalról.

A hajrára fordulva Jordi Alba váltotta fel Raphinhát, de ettől sem kapott szárnyra a hazai csapat, egyre türelmetlenebb volt a közönség is. A ráadásban Gavi közeli fejesét védte Gazzaniga, Lewandowski sarkazását blokkolta Bueno: döntetlent játszott ugyan, de így is növelte előnyét a Real Madrid előtt a Barcelona.

Xavi: „Nem aggódom Lewandowski miatt, a La Liga megnyerése érdekelt. Jól játszottunk a Girona ellen. Nem volt szerencsénk a kapu előtt, de győzelmet érdemeltünk. Tíz meccsel a vége előtt tizenhárom pontos az előnyünk. Ezt aláírtuk volna az idény kezdete előtt” – mondta a Barca vezetőedzője.”

Espanyol – Athletic Bilbao 1-2 Espanyol: Pachecho – Montes, Sanchez, Cabrera, Gil – Gragera, Exposito, Darder, Puado - Braithwaite, Joselu.

Vezetőedző: Luis Garcia

Inaki Williams és Nico Williams góljával az Athletic Bilbao idegenben 2–1-re legyőzte az Espanyolt a spanyol labdarúgó-bajnokság 28. fordulójának szombati játéknapján.

Összefoglaló:

22. perc: Miután átvette a felé érkező remek passzt, Inaki Williams (Athletic Bilbao) ellövi a labdát, egyenesen a bal alsó sarokba. Nagyszerű csapatmunka volt. (0-1)

75. perc: Nico Williams (Athletic Bilbao) próbálta meg kapura löni a labdát a tizenhatosról és be is talált a kapu jobb felső sarkába. (0-2)

90. perc: Sergi Darder (Espanyol) lőtte be a labdát az őrizetlenül maradt kapuba közvetlen közelről, miután az egy védőről elé pattant. (1-2)

Edzői nyilatkozat: Bosszantó és elkerülhető gólok kaptunk. Az első félidő végén megítélt büntetőt be kellett volna löni, egész másképp alakult volna a mérkőzés. Sajnálom a szurkolóinkat, hogy ma sem sikerült pontot, pontokat szereznünk. Egyre kevesebb mérkőzés van hátra, jobban kell koncentrálni, és a helyzeteket be kell löni.

EMBERBARÁT HETILAP NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ב

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

					FELSZÍN, KÖLTŐI SZÓVAL	OPEL-MODELL	PRÉSHÁZ OLDALAI	HISZ, GONDOL	SVÉD BÚ-TORCÉG	SZENVE-DÉLYES, RAJONGÓ	NEMZET, ORSZÁG	A POÉN 1. RÉSZÉ
					NEWTON, RÖVIDEN ZETELAKA POLGÁRA							
					A TÁRGY RAGJA	BALATONI VÁROS	RÉGI FÜZET					
					HERING-SZELET! SZÉNA-BOGLYA			SZÁNDÉ-KOZIK	ZN A VEGYJELE			
k	A POÉN 2. RÉSZÉ	HOSZ-SZABB EGYENES DORONG	VEVŐT TALÁL RÁ	NORVÉG AUTÓK JELZÉSE	KARIBI SZIGET	LEMEZRE VÉSÉS			MUTATÓ-SZÓ	A KEZÉBE NYOMÓ		
KARIBI ÁLLAM							GÖDRÖT ELKÉSZÍT				A TÖB-BES SZÁM JELE	
PRÉMES ÁLLAT				DÜLEDE-ZŐ, OM-LADOZÓ	FALÁNK		BELÜL TISZTA!				SZEMÉ-LYED	
											SOMOGYI HELYSÉG	
KÉN-DARAB!								LOPÓTÓK, NÉPIES SZÓVAL				
TÁVOLRA JELEZ								ZAKLAT				
RÁDIUSZ, RÖVIDEN		HAJIGÁL					YAGY, RÖVIDEN		PUSKA MONDJA!			
		AFFÉLE					TERMÉST BEGYÚJT		CSAK, A KÖZÉPÉNI			
SORBAN ÁLL!			KOPOL-TYÚS			HÚST TARTÓSÍT					ENERGIA, RÖVIDEN	
			FÜZET-CÍMKE			MÉHRAJ TAGJA!					VÁGYA-KOZÁS	
SZUNDI-KALÓ					GÖRÖG BETŰ					SZINTÉN NEM		
					FORRASZ-TŐESZKÖZ					MILLI-, RÖVIDEN		
MELLÉK-NÉVKÉPZŐ			A PARKO-LÓ JELE		RÁCIÓ, ÉRTELEM				MAFLA, MAMLASZ			
			GÖM-BÖLYDED		RÖNTGEN, RÖVIDEN				MEZEI			
GABONA-SIÓ						LAKATOL, RIGLIZ				ELHAGYJA AZ ÁGYÁT		
						ISMERE-TET ÁTAD				MÍTOSZ		
... RÉVÉN; EZÁLTAL						KÖZETKÖ-ZI ANYAG					PÍTE SZÉLEI!	
						SZALAJT					AUTÓS SPORTÁG	
GIGA-, RÖVIDEN		BESZORUL						NAGYOBB SZOBA				
		ELLEN-ŐRZÉS, RÖVIDEN						NEM LÁT				
CSELEK-VÉS					ÜNNEP ELEJEI							
ÜZLET-HELYISÉG					AZONOS BETŰK		MULAT					RÓMAI 51-ES
							KÖZÉPEN BEVONÓ!					
				OLAJ-BOGYÓ					SZERÉ-NYEN TENGŐDIK			
				SIEMENS, RÖVIDEN								
BAR, RÖVIDEN	L								!	TANIN-TÉZMÉNY, A DIÁKOK NYELVEN		

JÖVEDELEMADÓJA 1+1 SZÁZALÉKÁT, AMENNYIBEN KÖZÖSSÉGÜNKET SZERETNÉ TÁMOGATNI, AZ ALÁBBI ADÓSZÁMOKRA TUDJA ÁTUTALNI: TALMUD-TÓRA ALAPÍTVÁNY: 19700289-1-42 MAZSIHISZ: 0358

IMAI DŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2023. Ápr. 14. – 2023. Ápr. 21.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
14. péntek	7:00	19:00
15. szombat	8:00	19:30
16. vasárnap	8:00	19:00
17. hétfő	7:00	19:00
18. kedd	7:00	19:00
19. szerda	7:00	19:00
20. csütörtök	7:00	19:00
21. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
14. péntek	19:13	15. szombat	20:22
21. péntek	19:23	22. szombat	20:33

POÉN SAROK

- Mi van messzebb tőlünk? - kérdi a tanár Mórickától. - Kína vagy a Hold?
- Szerintem Kína!
- Miből gondolod?
- A Holdat innen is látni! Kínát nem!

Események

A Szerettkorház speciális kártya igényléséhez a nyomtatványt zsinagógánkban megtalálják és akár a helyszínen kitölthetik. Továbbítjuk a kijelölt kollégának.

A héten volt Ziber József előljáró úr, kilénc oszlopos tagjának születésnapja. Ez alkalomból a fő ünnepkor a Tóra elé hívták és az elnök gratulált a maga és a közösség nevében. Kívánt jó egészséget családjával továbbra is szeretetben éljen, és erősítse úgy, mint eddig templomkörzetünket.

Mazal Tov! Bis120!

Általános utóáldás:

ברוך אתה ה' אלהינו
מלך העולם, בורא
נפשות רבות וחסרונן על
כל מה שבראת להחיות
בהם נפש כל חי. ברוך
הי העולמים

Báruch Atá Ádonáj
Elohénu Melech Há-
Olám, boré nőfásot rábot
vöcheszronán ál kol má
sebárátá löháchájot bá-
hem nefes kol cháj. Bá-
ruch chéj háolámim.

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilénc tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt április 19.-én, szerdán délután 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet
Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084
Nagy Fuvaros utca 4.
Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com
<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor
Szerkesztő: Streit Gábor